

Nieuweroord

(Drents: *Neieroord*) is een dorp in de Nederlandse provincie Drenthe, gemeente Hoogeveen, met ongeveer 510 inwoners (1 januari 2004).

Nieuweroord is een veenkolonie, die oorspronkelijk bestond uit lintbebouwing langs de Middenraai. Aan het uiteinde daarvan, bij de Verlengde Hoogeveense Vaart, is een klein nieuwbouwwijkje ontstaan. Lange tijd was het een gespleten dorp: het lag in de gemeente Westerbork, maar was volledig georiënteerd op Hoogeveen. Met het zanddorp Westerbork heeft het geen enkele affiniteit. Dit blijkt ook uit het feit, dat het net als de omliggende veendorpen in kerkelijk opzicht rechtzinning is, terwijl men in Westerbork juist vrijzinnig is. Bij de gemeentelijke herindeling op 1 januari 1998 heeft men daarom besloten het dorp bij Hoogeveen in te delen. Het noordelijkste deel van de lintbebouwing ging echter met Westerbork naar de nieuwe gemeente Midden-Drenthe.

Het dorp heeft behalve sportvelden en een protestants-christelijke basisschool weinig eigen voorzieningen. Bezienswaardig is wel de Nederlands Hervormde Rehobothkerk. De omgeving wordt gekenmerkt door landbouwgebied (veenontginningen) met enkele kleine bospercelen.

Geschiedenis

In 1849 kopen enkele Amsterdamse en Utrechtse heren de Westerborker Broekvenen en het Mekelermeersche Veen, samen 1400 hectare groot. Zij stichten de Maatschappij tot Exploitatie der Westerborker Broekvenen.

In het gebied laten ze onmiddellijk een huis bouwen, te vergelijken met de vroegere havezathe De Klencke bij Oosterhesselen. Het huis krijgt de naam Nieuweroord en wordt bewoond door de Amsterdamse wijnkoper Jan Coenraad Rahder, een van de directeuren van de nieuwe maatschappij. Rond dit huis ontwikkelt zich de nederzetting Nieuweroord. In 1856 verhuist Rahder naar zijn Huize Valkenheim in Noordscheschut.

De naam Nieuweroord moet worden verklaard als Nieuw Oord in de wildernis van de toenmalige Tiende- en Drievenen in de gemeente Beilen. In 1865 sticht Rahder in Nieuweroord een machinale turffabriek, om de hier gegraven turf te verwerken. In 1885 werken hier 200 mensen. In 1891 wordt tien procent van de winst verdeeld onder het personeel, wat voor die tijd een opmerkelijk gebaar is. De meeste aandelen zijn in handen van de schatrijke oudsuikerplanter Frederik 's Jacob, met wie Rahder in 1857 een burgerlijke vennootschap is aangegaan.

Van 1923 tot 1926 graven 900 arbeiders met schop en kruiwagen vanaf de Verlengde Hoogeveense Vaart het zestien kilometer lange Linthorst Homankanaal als verbinding naar de Beilervaart. In 1970 wordt dit kanaal voor de scheepvaart gesloten.

In de eerste helft van deze eeuw ontwikkelt Nieuweroord zich tot een agrarisch dorp. Na de Tweede Wereldoorlog gaan steeds meer inwoners werken in de industrie in Hoogeveen.

In 1967 wordt het dorps huis De Vuurkorf geopend, dat gezien wordt als een symbool van de saamhorigheid van de mensen in Nieuweroord.